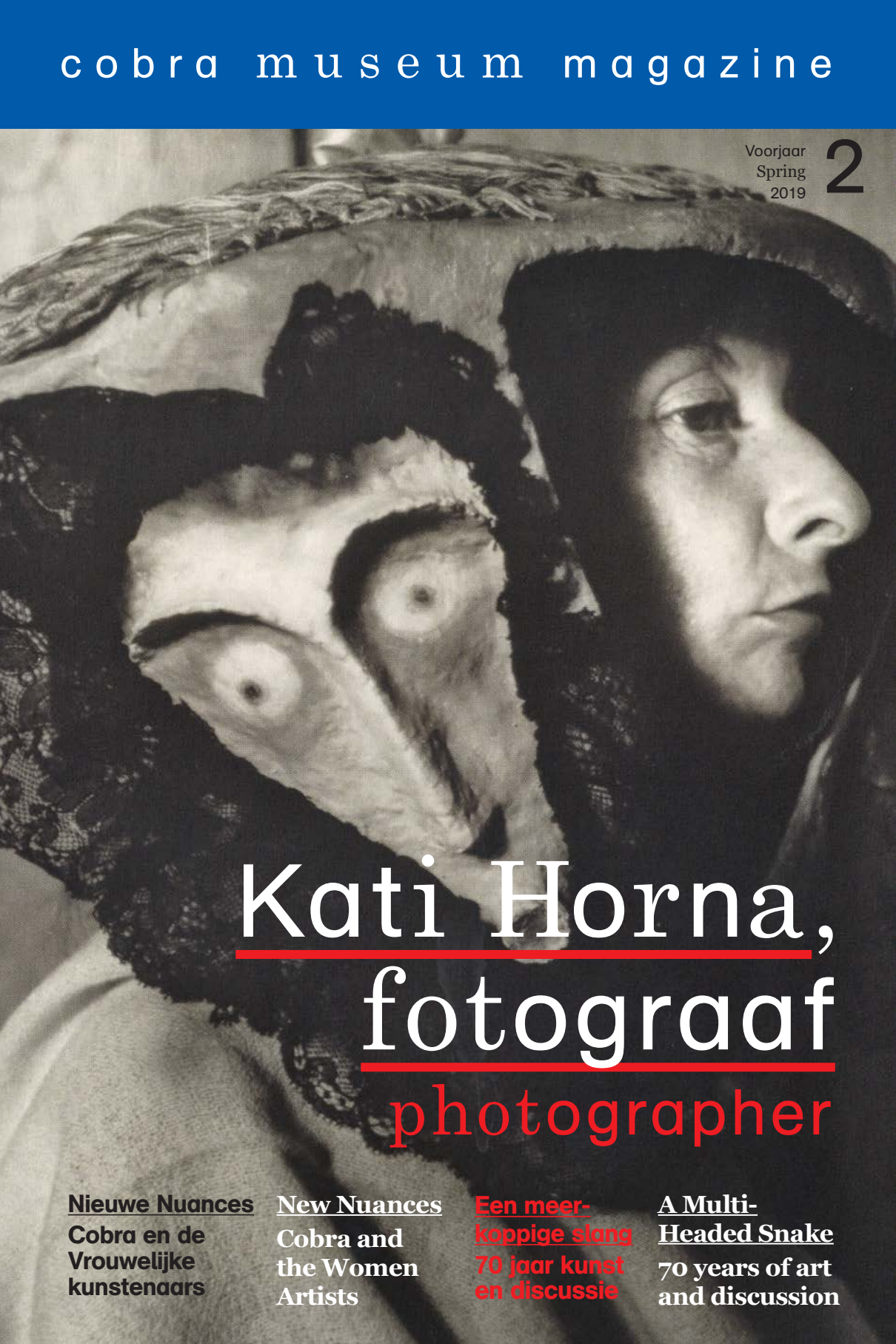

Kati Horna, fotograaf photographer

Nieuwe Nuances
Cobra en de
Vrouwelijke
kunstenaars

New Nuances
Cobra and
the Women
Artists

**Een meer-
koppige slang**
70 jaar kunst
en discussie

**A Multi-
Headed Snake**
70 years of art
and discussion

Internationaal karakter

International character

foto photo Roy Beusker

Stefan van Raaij en Leontine Borsato bij het Goed Geld Gala van de BankGiro Loterij.
Stefan van Raaij and Leontine Borsato at the Goed Geld Gala from the BankGiro Loterij.

Colofon Colophon

Het Cobra Museum magazine komt onregelmatig uit. U krijgt het magazine bij een bezoek aan het museum of als u vriend bent van het museum. U kunt een aantal exemplaren opvragen voor eigen distributie. U kunt ook adverteren in het magazine. Neem contact op met pers@cobra-museum.nl

The Cobra Museum magazine comes out irregularly. You receive the magazine when you visit the museum or when you are a friend of the museum. You can request a number of copies for your own distribution. You can also advertise in this magazine. Please contact pers@cobra-museum.nl

Redactie: Eric Wie, Stefan van Raay
Tekst: Eric Wie, Stefan van Raay, Hilde de Bruijn, Julia Steenhuisen, Denise van der Schaft, Bert Mennings, Priya Bansraj
Eindredactie: Roel Lambert Boosten
Vertaling: Jean Tee
Vormgeving: Renata Alvares, Andrea Friedli
Fotografie: Matthijs Immink, Naomi Heidinga, Peter Tjhuis
Illustratie: Emma Ruth Levie
Druk: Zwaan Printmedia

Beeld voorzijde
Image on front
Kati Horna, zonder titel (Remedios Varo in a Mask by Leonora Carrington) 1957.

Amstelveen neemt een unieke positie in tussen steden met hetzelfde aantal inwoners vanwege het internationale karakter van haar bevolking. De Cobra-beweging had, net als de moderne, 20ste -eeuwse kunst, een sterke internationale oriëntatie. Dit wordt weerspiegeld in ons programma.

Het werk van de Hongaars-Mexicaanse fotografe Kati Horna (1912-2000) is van 2 maart tot 30 juni voor het eerst te zien in Nederland, na eerdere tentoonstellingen in Mexico, het Verenigd Koninkrijk, Spanje, Frankrijk en de Verenigde Staten. Met veel engagement legde zij de menselijke omstandigheden vast in de jonge Hongaarse republiek, Parijs, aan en achter het front tijdens de Spaanse Burgeroorlog en in Mexico, waar zij in 1939 asiel kreeg op de vlucht voor de troepen van de Spaanse dictator Franco en de oprukkende nazi's.

Tegelijkertijd met deze overzichtstentoonstelling presenteren wij fotoseries van twee Hongaars-Nederlandse fotografen: Ata Kandó en Eva Besnyő. Het werk van deze drie vrouwen, allen uit de school van József Pécsi in Boedapest, verdient dezelfde aandacht als dat van hun beroemde mannelijke

Amstelveen holds a unique position among cities of equal size because of the international character of its population. Just like modern, 20th-century art, the Cobra movement was very international in its orientation. This is reflected in our programme.

The work of the Hungarian-Mexican photographer Kati Horna (1912-2000) will be shown for the first time in the Netherlands from 2 March to 30 June, after previous exhibitions in Mexico, the United Kingdom, Spain, France and the United States. With deep engagement, she recorded people's living conditions in the young Hungarian republic, Paris, on and behind the front during the Spanish Civil War and in Mexico, where she was given asylum in 1939 on the run from the troops of the Spanish dictator Franco and the advancing Nazis.

Alongside this retrospective exhibition we present photo series by two Hungarian-Dutch photographers: Ata Kandó and Eva Besnyő. The work of these three women, all from the school of József Pécsi in Budapest, deserves the same attention as that of their famous male compatriots and contemporaries,

such as Brassai, Robert Capa and Andres Kertesz.

Women artists are also central in the exhibition "New Nuances" (to be seen from 11 July). This year marks the 70th anniversary of the (in-) famous first Cobra exhibition at the Amsterdam Stedelijk Museum under Willem Sandberg. The Cobra Museum will turn the spotlight on the women artists who were included in those Cobra presentations 70 years ago and those who were close to the circle of Cobra.

All our exhibitions are accompanied by extra activities and educational programmes. You are invited to join us for these activities and events. A selection: your children are welcome every Sunday in the Atelier CoBrA from 11 am to 2 pm. On 3 March at 3:30 pm there will be a public conversation between the guest curator of the Horna exhibition, Marisol Argüelles, and the director of the Horna Archive who is also the daughter of the photographer, Norah Horna. The Committee for International Women's Day in Amstelveen will be hosting a public meeting at the museum on 8 March. Keynote speaker will be Peninah

Musyimi of Safe Spaces Nairobi (Kenia). The exhibition *UNSUNG* by the photographer Anette Brolenius will be shown in the gallery.

Together with Fotodok we will organise a symposium on 7 April about the role of women in documentary photography. You can also sign up for the Vrijheidsmaaltijd (Freedom Dinner) on 5 May, which will be dedicated to Lucebert this year.

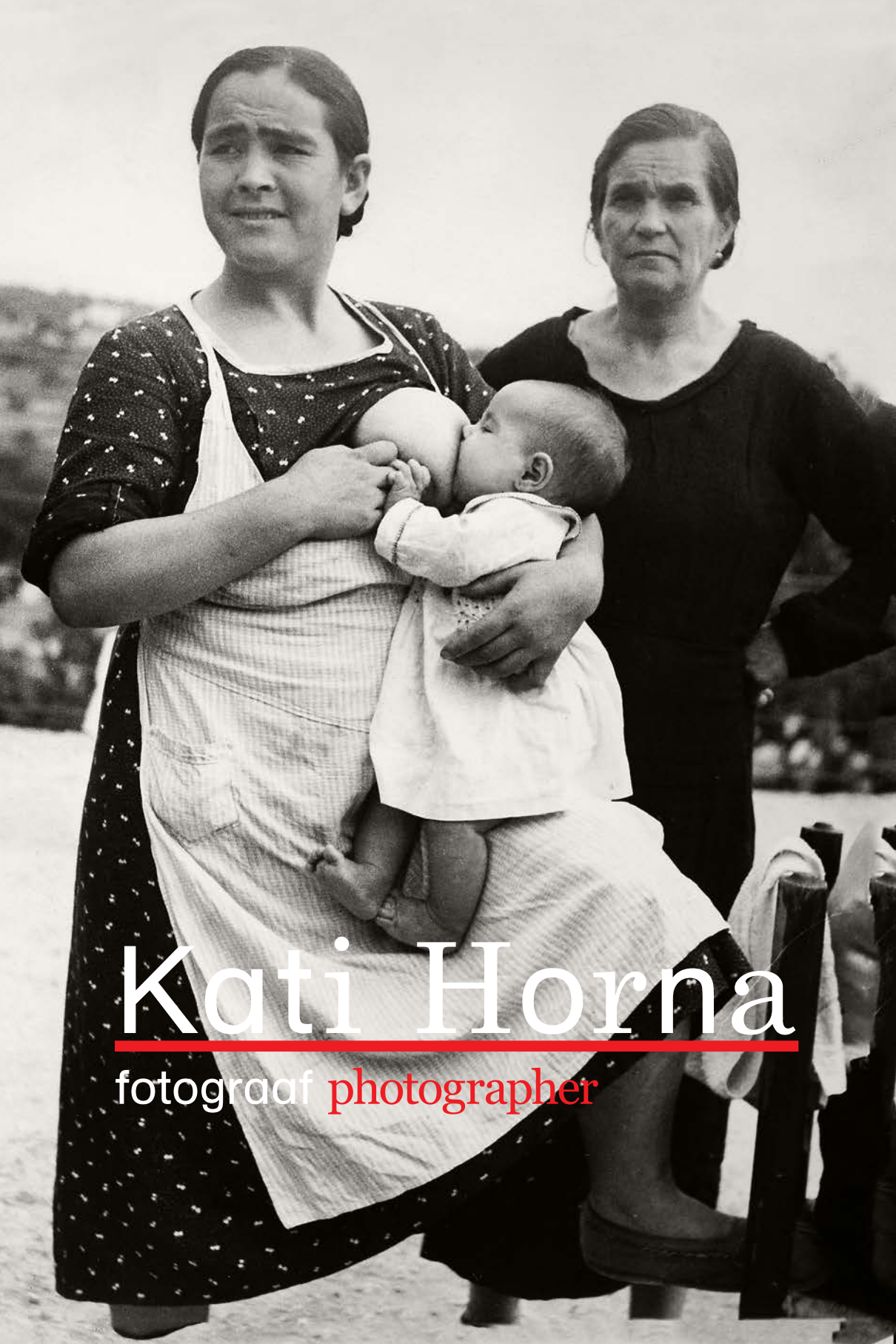
Please visit our website for more information about all activities and events.

We are grateful that we can offer you this programme thanks to the generosity of our benefactors: The City of Amstelveen, the BankGiroLoterij, (on the photo) the Cobra Museum Founders BPD and Trebbe, the Cobra Museum Business Club, Friends and donors, and you as a visitor and participant in our programme.

You are most welcome!

Stefan van Raay
Algemeen directeur

Stefan van Raay
Director

Links *left* Kati Horna,
zonder titel *untitled*
(Guerra Civil España)
1937.

Rechts *right* Pedro
Friedeberg verkleed
als zebra, *Pedro
Friedeberg dressed
as a zebra* 1968

Colección Archivo Privado
de Fotografía y Gráfica Kati
y José Horna © 2005 -2018
Ana María Horna y
Fernández.

Compassie en Engagement

Het is oktober 1939 als het schip De Grasse de haven van Le Havre verlaat, op weg naar New York. De groep migranten aan boord heeft als eindbestemming Mexico. Sinds het uitbreken van de Spaanse Burgeroorlog in 1936 steunt de Mexicaanse overheid de Spaanse Republiek en wordt een stroom aan nieuwkomers verwelkomt. De 27-jarige fotograaf Kati Horna (Boedapest, 1912 – Mexico-Stad, 2000) is een van de migranten aan boord. In Mexico krijgt zij het staatsburgerschap en ze zal er tot haar dood blijven wonen. Horna's vlucht naar Mexico is een van de vele omzwervingen die zij in haar leven maakt. Deze bepalen in grote mate haar werk.

Compassion and Engagement

It was in October 1939 that the steamer De Grasse left the port of Le Havre, on its way to New York. The group of migrants on board had Mexico as their final destination. Since the outbreak of the Spanish Civil War in 1936, the Mexican government had supported the Spanish Republic and had welcomed a stream of newcomers. The 27-year-old photographer Kati Horna (Budapest, 1912 – Mexico City, 2000) was one of the migrants on board. In Mexico she was granted citizenship and she would stay there for the rest of her life. Horna's flight to Mexico was one of the many journeys she made in her life. These had a major influence on her work.

Kati Horna
fotograaf *photographer*

Kati Horna wordt in 1912 als Katalin Deutsch Blau geboren in het destijds politiek onrustige Boedapest. Het geweld, onrecht en de angst waar zij in haar jeugd mee geconfronteerd wordt, vormen haar als fotograaf. Haar verblijf in Berlijn in 1931 is eveneens bepalend. Niet alleen vanwege de dreiging van Hitlers bewind, maar ook door haar kennismaking met bekende fotografen uit de Hongaarse fotografie zoals Robert Capa (waarmee ze een levenslange vriendschap opbouwt), László Moholy-Nagy en Simon Guttman. Uiteindelijk wordt de dreiging van de opkomende nazi's te groot, verlaat ze Berlijn en gaat ze terug naar Boedapest. Ze volgt een privéopleiding bij de destijds bekende fotograaf József Pécsi die haar laat experimenteren met collages en fotomontages. Dit vroege werk van Horna is duidelijk beïnvloed door de avant-garde bewegingen van jaren dertig.

Het bewind van de fascistische Hongaarse dictator Miklós Horthy dwingt Horna in 1933 naar Parijs te vertrekken. Hier ontwikkelt ze zich verder als fotograaf en legt ze met een geheel eigen gevoel voor ironie en poëzie, de straten en cafés vast. De geboortestad van het surrealisme stimuleert haar voorkeur voor dichterlijke en geësceneerde beelden. Grote bekendheid als fotograaf verwerft Horna echter pas een aantal jaar later door een propaganda-opdracht van de Spaanse republikeinse overheid. Ze fotografeert tussen 1937 en 1939 de Spaanse Burgeroorlog. Als één van de weinige vrouwen aan het front brengt ze de republikeinse troepen in beeld die tegen de dictator Franco vechten. Vooral de gevolgen van de oorlog op het dagelijks leven, in het bijzonder dat van vrouwen en kinderen, wekken haar interesse. Horna wordt in deze periode redacteur van het Spaanse tijdschrift *Umbral*, waar ze haar toekomstige echtgenoot José Horna leert kennen. Samen met hem vertrekt ze na het einde van de burgeroorlog naar Parijs. Hier begint Kati Horna met het maken van foto's van maskers en poppen, die terugkerende elementen zouden blijven in haar werk.

Bij het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog in 1939 moet Kati Horna opnieuw vluchten. Ditmaal vlucht ze met haar man naar Mexico, waar ze haar fotografiecarrière vervolgt. De kunstenaarsgemeenschap in dat land verwelkomt de Europese intellectuele migranten met terughoudendheid. De kijk op kunst van de nieuwkomers staat ver af van de Mexicaanse kunst, waarin nationale trots een

Kati Horna was born in 1912 as Katalin Deutsch Blau in the then politically troubled Budapest. The violence, injustice and fear she was confronted with in her youth formed her as a photographer. Her stay in Berlin in 1931 was also a defining factor. Not only because of the threat of Hitler's rule, but also because of her introduction to well-known Hungarian photographers such as Robert Capa (with whom she formed a lifelong friendship), László Moholy-Nagy and Simon Guttman. Eventually the rising threat of the Nazis became too severe; she left Berlin and went back to Budapest. She was privately trained by the then famous photographer József Pécsi who had her experiment with collages and photomontages. This early work by Horna was clearly influenced by the avant-garde movements of the 1930s.

The regime of the fascist Hungarian dictator Miklós Horthy forced Horna to leave for Paris in 1933. Here, she continued to develop herself as a photographer, photographing the streets and cafés with her unique sense of irony and poetry. The birthplace of surrealism intensified her preference for poetic and staged images. It was only a few years later, however, that Horna gained great fame as a photographer through a propaganda commission from the Spanish Republican government. Between 1937 and 1939, she photographed the Spanish Civil War. As one of the few women on the front, she portrayed the Republican troops fighting against the dictator Franco. She was particularly fascinated by the consequences of the war on daily life, especially that of women and children. During this period Horna became editor of the Spanish magazine *Umbral*, where she met her future husband José Horna. Together with him she left for Paris after the civil war had ended. Here, Kati Horna started to photograph masks and dolls, which would remain recurring elements in her work.

At the outbreak of the Second World War in 1939, Kati Horna had to flee again. This time she and her husband fled to Mexico, where she continued her photography career. The art community in that country reluctantly welcomed the European intellectual migrants. The newcomers' views on art were far removed from Mexican art, in which national pride played a major role. Nonetheless, Horna became one of the most active photographers of the city, and her photographs were widely published in newspapers and

Magazine S.nob, num.7
México, 15 oktober 1962

Linksboven:
Zonder titel, Spaanse burgeroorlog nabij Madrid 1937.

Rechtsboven:
Zonder titel, Carnaval van Huetjutzingo, Puebla 1941

Hiernaast:
Zonder titel, Spaanse burgeroorlog Bosque Carrasal 1937.

Top left:
Untitled, Spanish Civil War near Madrid 1937.

Top right:
Untitled Carnaval de Huetjutzingo, Puebla 1941.

Left:
Untitled, Spanish Civil War Bosque Carrasal 1937.

grote rol speelt. Desondanks wordt Horna één van de meest actieve fotografen van de stad en worden haar foto's rijkelijk gepubliceerd in kranten en tijdschriften als *El arte de cocinar*, *Seguro Social*, *Mexico This Month*, *Tiempo*, *S.nob* en *Diseño*. Ze maakt bijvoorbeeld reportages over de wantoestanden in de psychiatrische instelling La Castañeda (ca. 1960). Haar werk wordt ook persoonlijker, zo documenteert ze haar ervaringen als vrouw en feminist (*Woman with Mask*, 1962) en maakt ze een serie over vampiers (*History of a Vampire: It Happened in Coyoacán*, 1962). Ze is ondertussen actief in verschillende artistieke en intellectuele kringen in Mexico, samen met onder meer de surrealistische kunstenaars Leonora Carrington en Remedios Varo en beeldhouwer en architect Mathias Goeritz.

Kati Horna behoort tot een generatie fotografen die in de jaren dertig gedwongen wordt Hongarije te ontvluchten vanwege de massale volksopstand tegen het stalinistische bewind en de dreiging van de nazi's. Tot hen behoren ook Eva Besnyö (Boedapest, 1910 – Laren, 2003) en Ata Kandó (Boedapest, 1913 – Bergen, 2017), die zich beiden later in Nederland vestigen. Van hen wordt in sub-presentaties van de tentoonstelling *Kati Horna, fotograaf. Compassie en Engagement* werk getoond. Hierin is te zien hoe ook deze fotografen hun camera inzetten als politiek wapen voor een betere wereld.

Als fotograaf verkoos Kati Horna altijd betrokkenheid bij haar onderwerpen boven het artistieke sterrendom. Hierdoor kreeg zij niet de bekendheid bij het grote publiek – in tegenstelling tot haar generatie- en landgenoten Brassai, Robert Capa, André Kertész en László Moholy-Nagy. De tentoonstelling *Kati Horna, fotograaf. Compassie en Engagement* draagt bij aan de internationale erkenning van een veelzijdig, sociaal betrokken en humanistische fotograaf die een grote artistieke creativiteit in zich had en van groot belang is geweest voor de fotojournalistiek.

magazines such as *El arte de cocinar*, *Seguro Social*, *Mexico This Month*, *Tiempo*, *S.nob* and *Diseño*. She for example made reports about the abuses of the psychiatric institution La Castañeda (ca. 1960). Her work also became more personal, documenting her experiences as a woman and feminist (*Woman with Mask*, 1962) and making a series about vampires (*History of a Vampire: It Happened in Coyoacán*, 1962). Meanwhile she had become active in various artistic and intellectual circles in Mexico, together with the surrealist artists Leonora Carrington and Remedios Varo, and sculptor and architect Mathias Goeritz.

Horna belonged to a generation of photographers who were forced to flee Hungary because of the massive insurrection against the Stalinist regime and the threat of the Nazis in the 1930s. This group also included Eva Besnyö (Budapest, 1910 – Laren, 2003) and Ata Kandó (Budapest, 1913 – Bergen, 2017), both of whom would later settle in the Netherlands. Their work is shown in sub-presentations of the *Kati Horna, Compassion and Engagement* exhibition. These presentations show how these photographers also used their cameras as a political weapon for a better world.

As a photographer, Kati Horna always chose involvement with her subjects over artistic stardom. As a result, she has not become as widely known by the general public as her male contemporaries and compatriots Brassai, Robert Capa, André Kertész and László Moholy-Nagy. The exhibition *Kati Horna, Compassion and Engagement* contributes to the international recognition of a versatile, socially engaged and humanist photographer who possessed great artistic creativity, and who has been of great importance to photojournalism.

Kati Horna, fotograaf
Compassie en Engagement
Te zien vanaf 2 maart
tot en met 30 juni 2019

The female perspective
in photography
Programma georganiseerd
in samenwerking met
Fotodok (English spoken)
7 april 2019
Tickets via de website

Kati Horna, photographer
Compassion and
Engagement
On show from 2 March
until 30 June 2019

The female perspective
in photography
Programme in collaboration
with Fotodok (English
spoken)
7 April 2019
Tickets through our website

De tentoonstelling kwam mede tot stand dankzij de gastconservatoren Marisol Argüelles en Norah Horna in samenwerking met

Colección Archivo Privado de Fotografía y Gráfica Kati y José Horna, het Maria Austria Instituut en Nederlands Fotomuseum.

The exhibition has been realised in collaboration with guest curators Marisol Argüelles, and Norah Horna, and the Colección Archivo

Privado de Fotografía y Gráfica Kati y José Horna, the Maria Austria Instituut and the Nederlands Fotomuseum.

Eva Besnyő

Dolle Mina

Eva Besnyő (1910 – 2003) groeit op in Boedapest. Na haar fotografieopleiding bij József Pécsi vertrekt ze op twintigjarige leeftijd naar Berlijn, waar ze in fotostudio's het vak verder leert. De opkomst van het nationaalsocialisme in 1932 belemmert haar als fotograaf te werken en Besnyő besluit Berlijn te verlaten. Ze verhuist naar Amsterdam waar ze voor kranten en persbureaus werkt. Ondanks het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog kan ze tot 1942 blijven fotograferen tot ze moet onderduiken, vanwege haar Joodse achtergrond. In de naoorlogse periode combineert Eva Besnyő het moederschap met foto-opdrachten en is ze betrokken bij de oprichting van de Gebonden Kunstenaars federatie (GKf). In de jaren zeventig sluit ze zich aan bij Dolle Mina. In het vastleggen van de acties en demonstraties van deze vrouwenbeweging zet ze haar fotografische werk in voor maatschappelijke verandering.

Ata Kandó

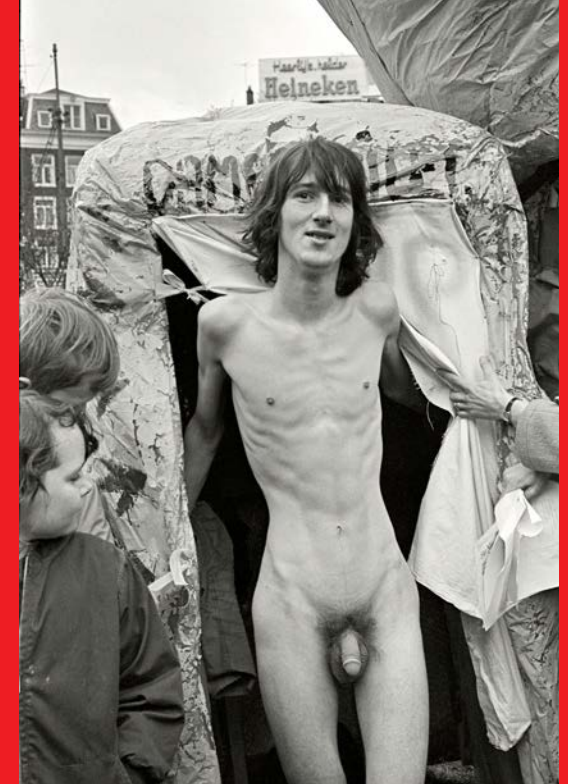
Hongaarse vluchtelingen Hungarian refugees

De Hongaarse Ata Kandó (1913 – 2017) voltooit in de jaren dertig een opleiding fotografie in Boedapest bij de fotograaf József Pécsi, die onder meer ook Eva Besnyő en Kati Horna opleidde. Hierna probeert ze samen met Gyula Kandó, haar eerste man een bestaan als fotograaf op te bouwen in Parijs. Vrouwelijke fotografen worden in die tijd amper geaccepteerd. Ze krijgt geen werkvergunning en werkt illegaal. In de donkere kamer van foto-agentschap Magnum ontmoet ze in 1950 de Nederlandse fotograaf Ed van der Elsen, met wie ze in 1954 trouwt. In Parijs maken ze samen kennis met de Cobra-kunstenaars. Volgens Kandó beschikt een goede foto over zowel een artistiek als een sociaal aspect en zijn de beste fotografen in staat om die twee kwaliteiten optimaal samen te brengen. Met haar sociaal bewogen beeldverhalen, bijvoorbeeld van de Hongaarse vluchtelingen en bewoners van het Amazonewoud, past Kandó in de humanistische documentaire traditie van de jaren vijftig. Deze beiden series worden in het Cobra Museum

Eva Besnyő (1910 – 2003) was raised in Budapest. After completing her photography training at the studio of József Pécsi, she left for Berlin at the age of twenty, where she continued to learn the trade in photo studios. The rise of National Socialism in 1932 prevented her from working as a photographer and Besnyő decided to leave Berlin. She moved to Amsterdam where she worked for newspapers and press agencies. She was able to continue photographing until 1942 until she had to go into hiding because of her Jewish background. In the post-war period Eva Besnyő combined motherhood with photo assignments and was involved in the foundation of the Gebonden Kunstenaars federatie (GKf). In the 1970s she joined Dolle Mina. In recording the campaigns and demonstrations of this women's movement, she used her photographic work for social change.

Eva Besnyő
Propagandaoptocht voor het gebruik van de anticonceptiepil Demonstration for the use of the birth control pill 1970.
Demonstratie voor een vrije abortus Demonstration for free abortion Utrecht 1972.

Penis-actie Penis performance
Amsterdam, 30 april April 1970
© Eva Besnyő | Maria Austria Instituut

Ata Kandó
Hongaarse vluchtelingen in het grensgebied van Oostenrijk en Hongarije Hungarian refugees on the border between Hungary and Austria
1956 © Ata Kandó / Nederlands Fotomuseum

links /left
De leden van Cobra
in 1949, 70 jaar
geleden, samen voor
de ingang van het
Stedelijk Museum in
Amsterdam.

Members of Cobra in
1949, 70 years ago, in
front of the Stedelijk
Museum Amsterdam.

Foto/Photo MW. E.
Kokkoris-Syriër.

rechts/right
Pierre Alechinsky
Bon Aigue 1975

Collectie collection Karel
van Stuijvenberg

Cobra 70

links/left
Lucebert, *Het
oordeel van Paris*
*The judgement of
Paris* 1951

rechts/right
Karel Appel,
Staande figuur
Standing figure 1947
Collectie Cobra Museum

Een meerkoppige slang

Het Cobra Museum viert het 70-jarig bestaan van Cobra met een nieuw perspectief op de Cobra-beweging. In de tentoonstelling *Cobra 70: een meerkoppige slang* staan de uiteenlopende, soms haaks op elkaar staande ideeën over Cobra centraal.

A multi-headed snake

The Cobra Museum celebrates the 70th anniversary of the Cobra movement with a new presentation in which a fresh vision on the Cobra movement is presented. The exhibition *Cobra 70: A multi-headed snake* focuses on the diverse, sometimes conflicting ideas about Cobra.

Op 8 november 2018 was het 70 jaar geleden dat de revolutionaire Cobra-beweging in Parijs werd opgericht.

Kunstenaars en dichters uit vele landen maakten in de jaren daarna deel uit van deze veelbesproken kunstenaarsbeweging. Cobra stond voor de vreugde van totale geestelijke en artistieke vrijheid en spontaniteit als reactie op de verschikkingen van de Tweede Wereldoorlog. De Cobra-leden lieten zich inspireren door kindertekeningen, prehistorische artefacten, niet-westerse uitingen, striptekeningen en andere vormen van volkscultuur. In de drie jaar die volgden (officieel bestond Cobra van 1948 tot 1951) werkten zij samen aan tijdschriften en meerdere tentoonstellingen. In Nederland zorgde Cobra voor grote ophef in 1949 met hun eerste tentoonstelling in het Stedelijk Museum. De oproerpolitie moest het museum ontzetten en de kranten spraken van “geknoei, gekladder en verlakkerij”.

Het destijds revolutionaire Cobra is nu verankerd in de Europese kunstgeschiedenis en wordt hoofdzakelijk geassocieerd met kleurrijke, expressief-spontane schilderkunst. Met de tentoonstelling *Cobra 70: een meerkoppige slang*, laat het Cobra Museum zien dat de beweging veel meer was dan de ‘vrolijke kleurrijke kunstbeweging’ die het voor het grote publiek geworden is. Naast de belangrijke impuls die Cobra gaf aan de schilderkunst in het algemeen, was het vooral de geest van absolute vrijheid en de kruisbestuiving tussen denkers, dichters en schilders die de beweging kenmerkte. Die aspecten waren de grote kracht, maar uiteindelijk ook de ondergang van de beweging. Cobra was een club van jonge hemelbestormende creatievelingen en intellectuelen die voortdurend met elkaar overhoop lagen.

Je zou dus kunnen zeggen dat het karakter van Cobra in sterke mate bepaald werd juist door die enorme tegenstellingen en onenigheden tussen haar leden. Dit is wat Cobra haar vitaliteit verleende. In *Cobra 70: Een meerkoppige slang* staan daarom de uiteenlopende stemmen van de kunstenaars, betrokkenen en kunsthistorici centraal. Ook al stonden die soms haaks op elkaar.

De tentoonstelling is te zien tot en met 13 oktober. Vanaf 8 november 2019 is de tentoonstelling te zien in het Museum voor Moderne Kunst in Mexico-stad.

On 8 November 2018, it was exactly 70 years since the revolutionary Cobra movement was founded in Paris. In the years that followed, artists and poets from many countries were part of this much-discussed art movement. Cobra stood for the joy of complete spiritual and artistic freedom and spontaneity in response to the horrors of the Second World War. The Cobra members found inspiration in children's drawings, prehistoric artefacts, non-Western art, comics and other expressions of folk culture. In the three years that followed (officially Cobra existed from 1948 to 1951) they worked together on magazines and several exhibitions. In the Netherlands, Cobra caused uproar in 1949 with their first exhibition at the Stedelijk Museum. The riot police had to relieve the museum and the newspapers spoke of “Scribble! Claptrap! Splotches!”.

The then revolutionary Cobra is now anchored in European art history and is mainly associated with colourful, expressive-spontaneous painting. With the exhibition *Cobra 70: A multi-headed snake* the Cobra Museum shows that the movement was much more than the ‘happy, colourful art movement’ it has become to the general public. In addition to the important impulse that Cobra gave to painting in general, it was above all the spirit of absolute freedom and the cross-fertilisation between thinkers, poets and painters that characterised the movement. Those aspects were the great strength of the movement, but ultimately also its demise. Cobra was a group of young, revolutionary creatives and intellectuals who were constantly at odds with each other.

You could say that the character of Cobra was largely determined precisely by those huge contradictions and disagreements between its members. Those are what gave Cobra its vitality. The divergent voices of the artists, other persons involved and art historians are therefore central in *Cobra 70: A multi-headed snake*. Even if they did occasionally butt heads.

The exhibition can be seen until 13 October. From 8 November 2019, the exhibition will be on show at the Museum of Modern Art in Mexico City.

Groepsportret van de eerste bijeenkomst van Cobra in H0st 1948, Carl-Henning Pedersen tekende het beest over de foto heen.

Constant
Zonder titel
Untitled 1948
Collectie collection
Karel van

foto photo: Peter Tjhuis

Nieuwe Nuances

Vrouwelijke kunstenaars in en rondom Cobra

New Nuances

Women artists in and around Cobra

Lotti van der Gaag en Kees van Bohemen ca. 1952

Het Cobra Museum brengt deze zomer een nuance aan in de kunstgeschiedenis. Met de tentoonstelling Nieuwe Nuances streeft het Cobra Museum ernaar het beeld van de Cobra-beweging als 'mannenclub' bij te stellen. Terwijl een aantal mannelijke kunstenaars in de geschiedschrijving over Cobra altijd prominent figureert, staan de vrouwelijke kunstenaars die een bijdrage hebben geleverd meer op de achtergrond. In Nieuwe Nuances staat het werk van deze vrouwelijke kunstenaars centraal.

This summer, the Cobra Museum is adding a nuance to art history. With the exhibition New Nuances, the Cobra Museum aims to slightly alter the image of the Cobra movement as a 'men's club'. While a number of male artists always feature prominently in the history of Cobra, the women artists who contributed have remained more in the background. New Nuances centres around the work of these artists.

Else Alfelt en Sonja Ferlov Mancoba waren lid van Høst, een Deense kunstenaarsgroep die in 1948 onderdeel werd van Cobra. Ferlov Mancoba's deelname aan de Cobra-beweging bleef overigens relatief beperkt, zij nam bijvoorbeeld geen deel aan de grote tentoonstelling in Amsterdam in 1949 en die in Luik in 1951. Ferlov Mancoba heeft nooit partij willen kiezen in de hevige discussie die binnen de Deense kunstwereld woedde over abstractie versus spontaniteit. Dat is duidelijk terug te zien in haar eigen sculpturale oeuvre, waarin zowel het meer figuratieve masker, als sculpturen in organische abstracte vormen voorkomen. In 2019 wordt Ferlov Mancoba in het Statens Museum in Kopenhagen en het Centre Pompidou in Parijs geëerd met het grootste retrospectief tot nu toe, als "een van de sleutelfiguren uit het Deense modernisme".

Else Alfelt and Sonja Ferlov Mancoba were members of Høst, a Danish art group that became part of Cobra in 1948. Ferlov Mancoba's participation in the Cobra movement remained relatively limited, though. For example, she did not participate in the big exhibition in Amsterdam in 1949 or the one in Liège in 1951. Ferlov Mancoba refused to take sides in the fierce discussion within the Danish art world about abstraction versus spontaneity. This is clearly reflected in her own sculptural oeuvre, which features quite figurative masks as well as sculptures in organic abstract forms. Yet she has remained sufficiently well known to be honoured as "one of the key figures in Danish modernism" in 2019 at the Statens Museum in Copenhagen and the Centre Pompidou in Paris with the largest retrospective of her work to date.

Het werk van Else Alfelt, dat permanent vertegenwoordigd is in het Carl-Henning Pedersen & Else Alfelt Museum, is in Denemarken zeer bekend. In 1949 nam Alfelt deel aan de eerste grote Cobra-tentoonstelling in het Stedelijk Museum Amsterdam. Ze was betrokken bij diverse Cobra-evenementen. De dichter Edouard Jaguer, die zeer nauw betrokken was bij Cobra, zei eens over Alfelt in relatie tot Cobra: "ze is geen mak lammetje in het hol van de weerwolf." Kenmerkend voor het oeuvre van Alfelt zijn haar schilderijen van geabstraheerde landschappen. Puntige bergen die tot hoog in de hemel rijken met erboven een priemende zon of golvende heuvels in zacht gekleurde, dynamische toetsen. Naar verluidt was het werk van Alfelt volgens met name de Nederlandse Cobra-leden iets te abstract. Wat betreft de beeldtaal verschilt haar werk inderdaad wel van de wonderlijke half-figuratieve wezens die veel Cobra-schilderijen bevolken.

Uit liefde voor haar man

De werkwijze van Madeleine Szemere Kemeny is verwant aan die van andere Cobra-leden. Ze haalde, net als veel Cobra-kunstenaars, inspiratie uit het naïeve karakter van kindertekeningen en uit het werk van de Franse kunstenaar Jean Dubuffet. Ze nam in 1949 op uitnodiging van Cobra-oprichter Corneille deel aan de tentoonstelling in Amsterdam en werd als volwaardig lid beschouwd, al was haar bijdrage vrij minimaal. Het oeuvre van Kemeny bestaat voornamelijk uit schilderijen en tekeningen in aardetinten van alledaagse taferelen met vrouwen en kinderen. Ondanks de kwaliteit van haar werk kende zij geen bloeiende kunstcarrière. In 1956 stopte ze met de kunst "uit liefde voor haar man" Zoltan Kemeny, eveneens kunstenaar.

Uit liefde voor de kunst

Van der Gaag plaatste daarentegen haar kunstenaarschap boven het maatschappelijke belang van het huwelijk. Ze weigerde te trouwen met de kunstenaar Kees van Bohemen. "Kees van Bohemen wilde met me trouwen, maar dan moest ik ophouden met werken. Dat vond ik onredelijk, daarom is het ook uitgegaan." aldus Lotti van der Gaag.

Lotti van der Gaag, die net als Appel en Constant, haar atelier had in het ateliercomplex aan de Rue Santeuil in Parijs, nam geen deel aan de grote Cobra-tentoonstelling in het Stedelijk

The work of Else Alfelt, on permanent display in the Carl-Henning Pedersen & Else Alfelt Museum, is very well known in Denmark. Alfelt took part in the first major Cobra exhibition at the Stedelijk Museum Amsterdam in 1949. She participated in various Cobra events. The poet Edouard Jaguer, who was very closely involved with Cobra, once said about Alfelt in relation to Cobra: "she is not a lamb in the werewolf's den". Characteristic of Alfelt's oeuvre are her paintings of abstract landscapes. Pointed mountains that reach high into the sky with above them a piercing sun or undulating hills in softly coloured, dynamic touches. Allegedly, Alfelt's work was a little too abstract, in the eyes of particularly the Danish Cobra members.

Out of love for her husband

The working method of Madeleine Szemere-Kemeny was akin to that of other Cobra members. She, like many Cobra artists, took inspiration from the naïve character of children's drawings and from the work of the French artist Jean Dubuffet. In 1949, at the invitation of Cobra founder Corneille, she participated in the exhibition in Amsterdam and she was regarded as a full member, although her contribution was rather minimal. Kemeny's oeuvre consists mainly of paintings and drawings in earth tones of everyday scenes with women and children. Despite the quality of her work, she did not have a flourishing career in art. In 1956, she gave up painting "out of love for her husband" Zoltan Kemeny, also an artist.

Out of love for art

Van der Gaag placed her artistry above the social convention of marriage. She refused to marry the artist Kees van Bohemen. "Kees van Bohemen wanted to marry me, but then he would have me stop working. I thought that was unreasonable, that is why we split up."

Lotti van der Gaag, who, like Appel and Constant, had her studio in the complex at Rue Santeuil in Paris, did not take part in the famous Cobra exhibition at the Stedelijk Museum Amsterdam or in any other Cobra activities. She was nevertheless considered by authorities such as Willem Sandberg, the later director of the Stedelijk Museum in Amsterdam, as one of Cobra's experimentalists. This because of the strong affinity in the way they worked. However,

Madeleine Szemere
Kemeny, *Femme et Oiseau*
(Vrouw en vogel) *Woman*
and *Bird* 1946
collectie collection Karel van
Stuijvenberg

"In 1956
stopt ze met
schilderen uit
liefde voor
haar man"

"In 1956 she
gave up
painting out
of love for
her husband"

Amsterdam 1949 in
het huis van Constant.
V.l.n.r. staand: Appel
en zijn vrouw Tonie
Sluyter. Zittend
Corneille, Nellie
Riemens, Constant,
Else Alfelt, Shinkichi
Tajiri en Doucet

Amsterdam 1949 in
the house of Constant.
From left to right
standing: Appel and
his wife Tonie Sluyter.
Sitting: Corneille,
Nellie Riemens,
Constant, Else Alfelt,
Shinkichi Tajiri and
Doucet

Museum Amsterdam of aan andere Cobra-activiteiten. Toch werd ze door autoriteiten als Willem Sandberg, de latere directeur van het Stedelijk Museum in Amsterdam, beschouwd als een van de experimentelen van Cobra. Dit vanwege de grote verwantschap in de manier van werken. Een aantal Cobra-kunstenaars, zoals Corneille, zou zich echter hevig blijven verzetten tegen het idee om van der Gaag als onderdeel van Cobra te zien omdat ze simpelweg niet betrokken was geweest bij de oprichting, noch bij de activiteiten. Vanaf de jaren 50 werkte van der Gaag aan gewaagde, open bouwsels in klei en gips. De sculpturen namen de vormen aan van fantasiewezens, geabstraheerde dieren en later geheel abstracte constructies.

Vergeten: Dora Tuynman

Dora Tuynman nam net als van der Gaag volledig deel aan het leven aan de Rue Santeuil in Parijs. Ze was geen lid van Cobra en daar is ook nooit discussie over geweest. In de loop van de jaren 50 werd haar werk steeds vrijer, hoewel het ingetogener bleef dan het werk van bijvoorbeeld Appel. Haar schilderijen werden, net als het werk van Cobra-leden, wel als experimenteel beschreven en zijn ook regelmatig in verband gebracht met Cobra. In de loop van de jaren 50 en 60 kreeg Tuynman verschillende tentoonstellingen in Nederland en Parijs. Galeriehouder Iris Clert selecteerde haar werk voor de openingstentoonstelling van haar galerie, die al snel de 'hotspot' zou worden van de Parijse avant-garde – met kunstenaars als Yves Klein en Tinguely. Ondanks de overwegend positieve reacties die Tuynmans werk al sinds de jaren 50 ten deel vielen, werd het slecht verkocht. Eind 1962 vertrok ze teleurgesteld uit Parijs en haar werk raakte in de vergetelheid.

Vol van de tijdgeest

Zowel Henny Riemens als Ferdi waren langere tijd partner van een mannelijk Cobra-lid, iets dat in pers en publicaties regelmatig benoemd werd, maar omgekeerd niet of nauwelijks gebeurde. Toen Riemens in de jaren 40 met Corneille naar Parijs ging, maakte ze daar foto's die deels gebaseerd zijn op de Nederlandse traditie van documentaire fotografie, deels gevoed lijken door de tijdgeest en de denkwereld van haar omgeving. Als fotograaf wordt ze ook wel de 'ooggetuige van Cobra' genoemd. Haar naam en werk werden niet erg bekend en dat is ook nu nog steeds het geval.

a number of Cobra artists, such as Corneille, would continue to strongly oppose the idea of Van der Gaag as part of Cobra, simply because she had not been involved in its creation, nor in its activities. From the 1950s onwards, she worked on bold, open structures in clay and plaster. The sculptures take on the forms of fantasy creatures, abstracted animals and, later, completely abstract constructions.

Forgotten: Dora Tuynman

Just like Van der Gaag, Dora Tuynman participated fully in the life at Rue Santeuil in Paris. She was not a member of Cobra and this was never up for discussion. In the course of the 1950s her work became increasingly free, although it remained more subdued than that of for example Appel. Her paintings, like the work of Cobra members, were described as experimental and were also regularly associated with Cobra. In the course of the 1950s and 1960s, Tuynman had several exhibitions in the Netherlands and in Paris. Gallery owner Iris Clert selected her work for the opening exhibition of her gallery, which soon became the 'hotspot' of the Parisian avant-garde – with artists such as Yves Klein and Tinguely. Despite the predominantly positive reactions that Tuynman's work did receive since the 1950s, it sold poorly. At the end of 1962 she left Paris disappointed for good and her work was forgotten.

Fuelled by the spirit of the times

Both Henny Riemens and Ferdi were long-term partners of a male Cobra member, something that was regularly mentioned in the press and publications, but hardly ever the other way around, if at all. When Riemens went to Paris with Corneille in the 1940s, she took photographs there that were partly based on the Dutch tradition of documentary photography, and partly fuelled by the spirit of the times and the way of thinking of the people around her. As a photographer she is also called the 'eyewitness of Cobra'. Her name and work remained relatively unknown. When her name does come up in publications, it is often because of her relationship with Corneille.

Ferdi (Jansen) is known mainly for her so-called 'horticultures', monumental flowers and animals, often made from synthetic fur and foam plastic. These works were made at the time of second-wave feminism and cannot be seen in isolation from the struggle for greater equality and

Dora Tuynman,
'Abstract', 1961,
Collectie collection
Museum Belvédère

Sonja Ferlov
Mancoba,
'L'arche', ca.
1964

Courtesy of the
Estate of Ferlov
Mancoba and
Galerie Mikael
Andersen.

In de publicaties die er zijn, staat haar relatie met Corneille vaak centraal.

Ferdi (Jansen) is met name bekend door haar horticulturen, monumentale bloemen en beesten, vaak bestaande uit kunstbont en schuimplastic. Deze werken ontstonden in de periode waarin ook de tweede feministische golf zich voltrok en kunnen niet los worden gezien van de strijd om meer gelijkheid en vrijheid. Ferdi begon als beeldhouwer in de jaren 50 na een ontmoeting met Cobra-lid en latere levenspartner Shinkichi Tajiri, van wie zij lastechniek leerde. Hoewel Ferdi aardig wat aandacht wist te vergaren voor haar werk, bleek het voor de kunstwereld moeilijk om verder te kijken dan haar vrouw-zijn. In recensies werd ze in de eerste plaats getypeerd als moeder en vrouw, gekleed in laklaarzen en blonde pruiken, dan dat er dieper op haar artistieke praktijk werd ingegaan. Helaas kwam Ferdi al in 1969 te overlijden.

Nieuwe Nuances, vrouwelijke kunstenaars in en rondom Cobra
Te zien vanaf 14 juli 2019

freedom. Ferdi began sculpting in the 1950s after meeting Cobra member and later life partner Shinkichi Tajiri, from whom she learned welding techniques. Although Ferdi managed to attract quite a bit of attention for her work, it turned out to be difficult for the art world to look beyond her womanhood. In reviews, she was characterised in the first place as a mother and a woman, dressed in patent-leather boots and blond wigs, rather than that these reviews offered a deeper analysis of her artistic practice. Her career ended prematurely because of her death.

New Nuances, women artists in and around Cobra
On show from 14 July 2019

Lotti van der Gaag, zonder titel (*Tweekoppig insect*) 1953

Lotti van der Gaag, untitled (*Two-headed insect*), 1953

foto: Naomi Heidinga

Lotti van der Gaag Tweekoppig insect Two-headed insect

Marjo van Schaik met in haar hand het beeldje van Lotti van der Gaag. Van Schaik, directeur van de Tolhuistuin in Amsterdam, schonk met haar broers en zusters enkele van der Gaag beelden uit de collectie van hun vader, te zijner nagedachtenis. De beelden zijn nu onderdeel van de Rijkscollectie Nederland en in permanente bruikleen bij het Cobra Museum.

Via de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) heeft het museum van de familie Van Schaik een aantal langdurige bruiklenen ontvangen. Waaronder het kunstwerk *zonder titel* (*Tweekoppig Insect*) van kunstenaar Lotti van der Gaag, een waardevolle toevoeging voor onze collectie. Het bronzen beeld komt uit de periode waarin Van der Gaag haar eigen fantasiewezens tot leven bracht in de vorm van sculpturen. Het brons is zodanig bewerkt, dat het zeer ruw, bijna primitief op de bezoeker overkomt.

“Als registrar zorg ik onder andere voor het beheer en behoud van de collectie. Ook voor dit kunstwerk zorg ik ervoor dat de klimaatomstandigheden en de lichtval tijdens de tentoonstelling precies goed worden afgesteld. Minimaal één keer per week loop ik langs om te kijken of het ‘goed gaat’ met alle werken.”

Priya Bansraj, registrar

Momenteel is dit kunstwerk te zien in de tentoonstelling *Cobra 70: Een Meerkoppige Slang*. Over Lotti van der Gaag kunt u alles lezen op pagina 16 t/m 21 met betrekking tot de tentoonstelling *Nieuwe Nuances*.

Marjo van Schaik with the sculpture by Lotti van der Gaag in her hand. Van Schaik, director of the Tolhuistuin in Amsterdam, and her brothers and sisters donated several Van der Gaag sculptures from their father's collection, in his memory. The sculptures are now part of the Dutch National Art Collection and on permanent loan to the Cobra Museum.

The museum has received a number of long-term loans from the Van Schaik family via the Cultural Heritage Agency of the Netherlands (RCE). One of these is *untitled (Two-headed insect)*, an artwork by Lotti van der Gaag, a valuable addition to our collection. The bronze sculpture comes from the period in which Van der Gaag brought her own mythical creatures to life in the form of sculptures. The bronze has been processed in such a way that it comes across as very rough, almost primitive.

“As a registrar, I am responsible for the management and preservation of the collection, among other things. For this work of art, too, I make sure that the climate conditions and the incidence of light are precisely adjusted during the exhibition.

At least once a week I walk by to see if all works are ‘OK’.”

Priya Bansraj, registrar

Currently this artwork is on display in the exhibition *Cobra 70: A multi-headed snake*. You can read everything about Lotti van der Gaag on page 16 – 21 about the exhibition *New Nuances*.

Verbind uw naam aan onze collectie

Attach your name to our collection

Het Cobra Museum is het huis voor het erfgoed van de Cobra-beweging. Het museum in Amstelveen is dé plek waar de geest van Cobra levend wordt gehouden. Basis van het museum is de fraaie collectie Cobra-werken. Veel verzamelaars hebben sinds de oprichting van het museum door schenkingen en nalatenschappen bijgedragen aan de groei van onze collectie.

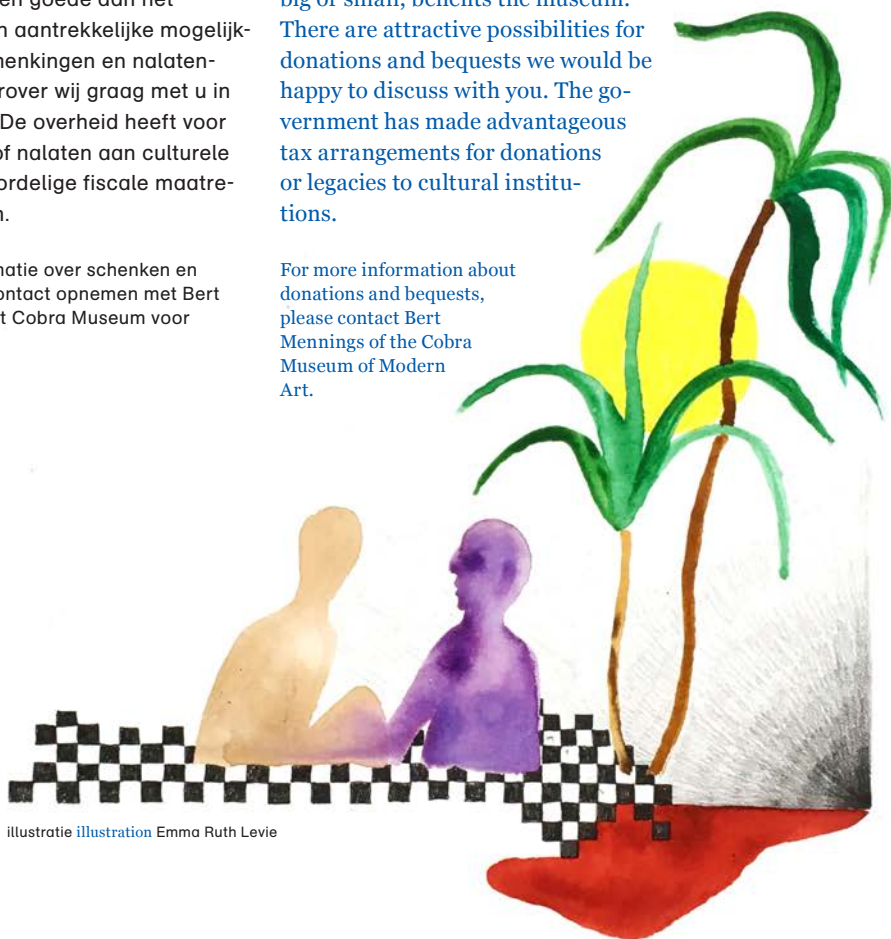
Iedere schenking en iedere gift, groot of klein, komt ten goede aan het museum. Er zijn aantrekkelijke mogelijkheden voor schenkingen en nalatenschappen waarover wij graag met u in gesprek gaan. De overheid heeft voor het schenken of nalaten aan culturele instellingen voordelige fiscale maatregelen getroffen.

Voor meer informatie over schenken en nalaten kunt u contact opnemen met Bert Mennings van het Cobra Museum voor Moderne Kunst

The Cobra Museum is the home of the Cobra movement's heritage. The museum in Amstelveen is the place where the spirit of Cobra is kept alive. The heart of the museum is the splendid collection of Cobra works. Many collectors have contributed to the growth of our collection through donations and bequests since the museum was founded.

Every donation and every bequest, big or small, benefits the museum. There are attractive possibilities for donations and bequests we would be happy to discuss with you. The government has made advantageous tax arrangements for donations or legacies to cultural institutions.

For more information about donations and bequests, please contact Bert Mennings of the Cobra Museum of Modern Art.

illustratie illustration Emma Ruth Levie

'Ik houd van het ambachtelijke'

'I like craftsmanship'

Guido Jelsma

Hoofd technische dienst Head of Technical Department

Wat is je achtergrond? Na een poging bouwkunde heb ik de Grafische school gedaan. Daarna heb ik veel hout- en metaalbewerking gedaan, maar ook standbouw, decorbouw voor de theaterschool en meubels ontworpen en gemaakt.

Wat deed je voorheen? Ik was creatief en technisch alleskunner bij een skateboardbedrijf. Daar ontwierp en maakte ik meubels en interieurs voor winkels. Ik deed grafisch werk voor skateboards, stickers, advertenties en etalage materiaal.

Geeft het Cobra Museum jou inspiratie? Uiteraard is het elke dag bijzonder om tussen al die kunst te lopen en te werken. Ondanks (of misschien wel juist dankzij) een moeder die schilderde en twee oudere zussen die een kunstopleiding hebben gedaan, heb ik altijd wat meer het ambachtelijke werk opgezocht. Het maakt me niet zoveel uit welke schilderijen er hangen, als ze maar netjes hangen en er een mooie tentoonstelling staat binnen de beschikbare tijd.

Wat was je meest bijzondere ervaring tot nu toe (in het Cobra Museum)? Voor mij is het meest bijzondere het opnieuw samenstellen van de bouwploeg die we inhuren voor de ombouw van de tentoonstellingen. Het is een gemotiveerd team, waar ik inmiddels compleet op kan vertrouwen. Heel verschillende verschillende karakters en achtergronden, waarmee je erg fijn kunt samenwerken.

Can you tell us something about your background? After an attempt at Architecture I attended Graphic School. After that, I did a lot of wood and metal work, but also stand construction, set design for drama school, and I also designed and made furniture.

What did you do before? I was a creative and technical all-rounder at a skateboard company. There, I designed and made furniture and interiors for shops. I did graphic work for skateboards, stickers, advertisements and shop windows.

Do you take inspiration from the Cobra Museum? To walk and work between all that art is of course special, every day. Despite (or perhaps thanks to) having a mother who painted and two older sisters who have an art education, I have always looked more in the direction of craftsmanship in my work. It doesn't really matter to me which paintings have to be put up on the walls, as long as they are put up there neatly and we manage to create a beautiful exhibition within the available time.

What was your most special experience to date (at the Cobra Museum)? For me, the most special thing was actually forming a new construction team that we hire when we set up the exhibitions. It is a motivated team, which I can now completely rely on. Very different characters and backgrounds, with whom it is very nice to work.

foto photo Matthijs Immink

Leren, kijken en ontdekken Learn, watch and discover

Atelier CoBrA. Iedere zondag 11:00-14:00

Tijdens *Kati Horna, Compassie en Engagement* sluit ons gratis Atelier CoBrA uiteraard weer aan op de thematen- toonstelling. Benieuwd hoe je kunt experimenteren met het "ontwikke- len" van beeld zoals Horna dat deed? Kom langs in ons kinderatelier op zondag. Meedoen met het atelier is gratis en met onze gediplomeerde vrijwilligers kan iedereen meteen aan de slag.

Iedereen, van jong tot oud, is in het CoBrA Museum welkom om deel te nemen aan onze educatieve activiteiten. Tijdens rondleidingen, workshops, museumlessen voor scholen of ons inloop-atelier nemen onze museumdo- centen je mee door de wereld van de CoBrA-kunstenaars.

Hier word je uitgedaagd de wereld om je heen met nieuwe ogen te bekijken. Je fantasie wordt geprikkeld tijdens onze rondleidingen en onze workshops nodigen uit tot gewaagde experimenten. Alles geheel in de geest van de CoBrA-beweging natuurlijk.

Voor basisscholen hebben wij het hele jaar door, voor alle leeftijden een aanbod museumlessen. De kleuters kunnen op speelse wijze kennismaken met Karel Appel en zijn fantasiedieren.

Groepen 3 en 4 leren taal en kunst te combineren door de wereld van de schilderijen te ontdekken. De groepen 6 t/m 8 kruipen in de huid van de CoBrA kunstenaars door materialen te onderzoeken en te gebruiken.

Voor middelbare scholen bieden wij de workshop "My Paint Tube is a Rocket: schilderen op muziek" aan. Vind je dat niet goed aansluiten op de lessen? Geen probleem. Het CoBrA museum staat open voor het op maat maken van workshops die aansluiten bij de lesstof op school. Tijdens de tentoonstelling van de Hongaars- Mexicaanse fotografe Kati Horna bieden we een lesprogramma aan dat fotografie verbindt met andere schoolvakken.

The CoBrA Studio Every Sunday between 11 am and 2 pm

During *Kati Horna, Compassion and Engagement*, our free CoBrA Studio will, of course, have the same theme as the exhibition. Curious to learn how you can experiment with "developing" images the way Horna did? Visit our children's studio on Sundays. Participating in the workshop is free of charge and our qualified volunteers will help everyone get to work right away.

People of all ages are welcome at the CoBrA Museum to take part in our educational activities. With gallery tours, workshops, museum lessons for schools or in our walk-in studio, our museum teachers will introduce you to the world of CoBrA.

Here you are challenged to see the world anew. Your imagination will be sparked during our guided tours and our workshops invite you to do some bold experimenting yourself. All entirely in the spirit of the CoBrA movement, of course.

For primary schools we have a range of museum lessons throughout the year, for all ages. The youngest pupils can playfully get to know Karel Appel

and his fantasy animals. Groups 3 and 4 learn to combine language and art by exploring the world of paintings. Groups 6 to 8 take on the role of CoBrA artists by examining different materi- als and using them.

For secondary schools we offer the workshop "My Paint Tube is a Rocket: painting to music". Is this not in line with your curriculum? Not a prob- lem. The CoBrA Museum is open to customising workshops to fit in with the curriculum at school. During the exhibition of the Hungarian-Mexican photographer Kati Horna we offer a teaching programme that links photog- raphy with other school subjects.

Huur een museum

Omring uw gasten met kunst

Rent a museum

Surround your guests with art

Bij ons is uw evenement, congres of bedrijfsfeest midden tussen de kunstwerken. De museumzalen zijn open en licht en lenen zich perfect voor een receptie, lezing of een feest. U kunt ruimtes apart huren zoals de Boardroom, de Voordrachtzaal of één van de museumzalen. Uiteraard is het museum ook in haar geheel, als één grote eventlocatie beschikbaar.

Al sinds jaar en dag zijn wij 'het museum dat kookt'. Er is een eigen keuken in huis en een fantastische chef-kok die gerechten van hoge culinaire standaard serveert. Of u nu met een klein gezelschap komt dineren of een groot walking dinner aan uw gasten wil aanbieden, bij ons is het mogelijk. Met een workshop, rondleiding of lezing kunnen we een inhoudelijke toevoeging aan uw programma geven. Meer weten? Bezoek onze website of kom gerust langs en bespreek uw wensen met ons.

With us, you can have your event, congress or office party right between the works of art. The museum galleries are open and bright, and are perfect for a reception, lecture or party. You can rent rooms separately, such as the Boardroom, the Lecture Room or one of the museum galleries. Naturally, the museum is also available in its entirety as one large event venue.

For years we have been 'the cooking museum'. We have our own kitchen and a fantastic chef who serves dishes of the highest culinary standard. Whether you wish to dine with a small group or want to host a large walking dinner, we can arrange it for you. We can make your programme even more special with a workshop, gallery tour or lecture. Would you like to know more? Please visit our website or feel free to come by and discuss your wishes with us.

foto photo Matthijs Immink, Peter Tijhuis

'De wereld draait op volle toeren'

Netherlands Maritime Technology (NMT) is de brancheorganisatie van scheeps-werven en maritieme toeleveranciers. NMT is dé toegangspoort tot en belangenbehartiger van de Nederlandse maritiem-technologische sector. Zij vormt met meer dan 400 leden, een hecht netwerk. Op 17 januari hield NMT haar nieuwjaars-bijeenkomst in het Cobra Museum. We spraken met Roel de Graaf, Managing Director.

Organiseren jullie vaker grote evenementen? Om te blijven bouwen aan dit netwerk organiseren wij een aantal keer per jaar grote netwerkbijeenkomsten. Maar ook seminars, symposia, trainingen en vele andere activiteiten om kennis te delen, vergroten en samenwerking te bevorderen.

Waarom voor het Cobra Museum gekozen? Wij waren op zoek naar een bijzondere, moderne en aansprekende ruimte. Toen bleek dat het Cobra Museum mogelijkheden voor evenementen bood, was de keuze snel gemaakt. Een pluspunt was, dat we de locatie aan de actualiteiten van onze branche konden koppelen. Die branche staat op het punt van grote vernieuwingen qua internationale beweging, met opkomende concurrerende markten zoals China en haar maritieme ambities. De wereld draait op volle toeren. En wij in Nederland moeten vol gas geven om de concurrentie voor te blijven, gebruikmakend van onze kwaliteiten, waar samenwerken op nummer 1 staat.

Hoe is het evenement befallen? De locatie sprak een heleboel van onze gasten enorm aan. Het eten was heerlijk en de locatie en de medewerkers waren erg flexibel. Het museum leent zich uitstekend voor netwerkbijeenkomsten, omdat een gesprek makkelijk geopend is met een vraag of opmerking over de kunst. En dat maakt het een ideale plek.

'Our branch is going full speed ahead'

Netherlands Maritime Technology (NMT) is the trade association of shipyards and maritime suppliers. NMT is the first port of call for and primary representative of the Dutch maritime technology sector. Its 400+ members form a close network. On 17 January NMT hosted its New Year's reception at the Cobra Museum. We spoke with Roel de Graaf, Managing Director

Do you organise large events often? In order to continue building this network, we organise large network meetings several times a year. But also seminars, symposia, training courses and many other activities to share and grow knowledge, and to promote cooperation.

Why did you choose the Cobra Museum? We were looking for a special, modern and appealing location. When it turned out that the Cobra Museum had possibilities for corporate events, the choice was easy. A plus was that we could link the location to the current events in our industry. This sector is on the verge of major changes in terms of international developments, with emerging competitive markets such as China and its maritime ambitions. Our branch is going full speed ahead. And we in the Netherlands have to stay right on top of things to stay ahead of the competition, using our qualities, the first of which is cooperation.

What did you think of the event? The location greatly appealed to a lot of our guests. The food was delicious and the museum and staff were very flexible. The museum is ideal for network meetings, because you can easily start a conversation with a question or comment about the art. And that makes it an ideal venue.

Sterk verbonden met het Cobra Museum

Strong connection with the Cobra Museum

Amson & Kolhoff
Notarissen Notaries

Waarom bent u lid van de businessclub van het Cobra Museum?

Als liefhebber van kunst en cultuur en als dé Netwerknotarissen van Amstelveen voelen wij ons sterk verbonden met het Cobra Museum. De business-club van het Cobra museum biedt ons niet alleen de gelegenheid van dichtbij in contact te komen met de prachtige kunst van Cobra, maar tevens op een laagdrempelige en effectieve manier ons zakelijke netwerk te onderhouden en zo mogelijk uit te breiden. Een echte business-club dus, met kunstliefhebbers uit vele verschillende bedrijfstakken en branches.

Waarom dan specifiek bij het Cobra Museum?

Het Cobra Museum biedt ons qua locatie een passend zakelijk platform en de kans op het gebied van particulier schenken of nalaten van kunst of anderszins aan het Cobra Museum onze kennis en expertise ter beschikking te stellen. Zo snijdt het kunstenaarsmes aan twee kanten.

Hoe zou u uw kantoor typeren?

Bij Amson & Kolhoff Notarissen werken uitsluitend Netwerknotarissen. Zij behoren tot een landelijk netwerk van 150 notariskantoren, die constant kennis met elkaar delen teneinde aan de hoogste kwaliteitseisen te voldoen. Wij bedienen zowel de zakelijke als de particuliere markt. Dat doen wij door elkaar scherp en helder te houden en kennis en advies met elkaar te delen. Dat is onze kracht. Het is de kwaliteit die voor ons telt. En dat doen wij niet alleen buiten de regio, maar ook daarbinnen en dus ook hier in Amstelveen.

Why did you join the Cobra Business Club?

As lovers of art and culture and as the Network Notary of Amstelveen, we feel a strong connection with the Cobra Museum. The business club of the Cobra Museum not only offers us the opportunity to get close to the beautiful art of Cobra, but also to maintain and, if possible, expand our business network in an accessible and effective way. So it is a real business club, with art lovers from many different industries and branches.

What was it that made you choose the Cobra Museum specifically?

The Cobra Museum offers us a suitable business platform in terms of location and the opportunity to share our knowledge and expertise about private donations and art or other bequests to the Cobra Museum. Two Cobra birds with one stone, so to speak.

How would you describe your office?

At Amson & Kolhoff, we are all Network Notaries. We are part of a national network of 150 notary offices that constantly share knowledge with each other in order to meet the highest quality requirements.

We serve both the business and private markets. We do this by keeping each other sharp and transparent, and by sharing knowledge and advice with each other. That is our strength. We are all about quality. And we do not only work outside the region, but also within it and therefore also right here in Amstelveen.

Jan de Boer van Dura Vermeer, arriveerde als eerste.
Jan de Boer of Dura Vermeer, arrived first.

Martin van Nieuwaal laat zich inspireren.
Martin van Nieuwaal get's inspired

Max Amson (rechts) Van Amson & Kolhoff Notarissen met Dariush Oranghi van MSolutions kijken naar de camera i.p.v. de kunst.
Max Amson (right) Van Amson & Kolhoff Notaries with Dariush Oranghi from MSolutions are looking at the camera instead of art.

Opening Art Rotterdam

06.02.19

Renske Miltenburg (links) van WePublic nam gast Jolanda Kornaat mee.
Renske Miltenburg (left) from WePublic brought guest Jolanda Kornaat.

Wouter van der Schaaf (Amstelveen) laat zich net niet overhalen om een werk van Sjoerd Buisman aan te schaffen.
Wouter van der Schaaf (Amstelveen) cannot be persuaded to purchase a work by Sjoerd Buisman.

Edwin Koster van Hizkia van Kralingen stopt alle kunst in hele mooie Turtle kisten.
Edwin Koster of Hizkia van Kralingen puts all the art in beautiful Turtle crates.

Els Drummen (NN Group) voormalig conservator van het Cobra Museum presenteerde de NN Group Art Award.
Els Drummen (NN Group), former curator of the Cobra Museum presented the NN Group Art Award.

foto's/photos
Matthijs Immink

Bedrijven in de metropoolregio Amsterdam ontmoeten elkaar bij de Business Club van het Cobra Museum. Tijdens informele ontvangsten treffen leden elkaar met de mogelijkheid om te netwerken. Ze kunnen relaties en introducéés meenemen voor een inspirerende avond in het museum.

Join the Business Club !

Bert Mennings van het Cobra Museum informeert u graag over de diverse benefits van een lidmaatschap. U kunt hem bereiken per mail via b.mennings@cobra-museum.nl of telefonisch via 020-5475039 of 06-43804079

Companies from the metropolitan region of Amsterdam meet at the Cobra Business Club. Members have the opportunity to network with peers in an informal setting. They are welcome to bring relations and guests for an inspiring and pleasant evening in the museum.

Join the Business Club!

Bert Mennings of the Cobra Museum would be happy to inform you about the various benefits of a membership. You can contact him by e-mail: b.mennings@cobra-museum.nl or by telephone: 020-5475039 or 06-43804079.

Activiteiten

2 maart – 30 juni 2019

Unsung by Anette Brolenius

Tentoonstelling met portretten van vrouwenrechtenactivisten. In het kader van Internationale vrouwendag.

8 Maart 2019

Internationale vrouwendag 2019 in het Cobra Museum

Keynote speaker Peninah Musyimi of Safe Spaces Nairobi (Kenia). Tijdens dit symposium wordt Engels gesproken.

Tickets: www.eventbrite.nl/e/tickets-international-womens-day-in-amstelveen

7 April 2019

Symposium *The Female perspective in Documentary Photography*.

Lezingen, paneldiscussies, interactieve lunch en meer. In samenwerking met Fotodok.

20 April 2019

In gesprek met Kate Mosse

Wereldberoemd auteur van onder meer *Het verloren labyrint*, over het buitengewoon vluchtelingen-verhaal van de Hugenoten

25 mei 2019

24H Amstelveen:

2e Camping Cobra!

Kom speuren, spelen en slapen in het museum. Entree volwassen alleen onder begeleiding van kinderen.

26 mei 2019

Programma in het kader van de Europese verkiezingen.

Bezoek onze website en klik op *Te doen* voor de meest recente informatie.

Activities

2 March – 30 June 2019

Unsung by Anette Brolenius

Exhibition with portraits of women's rights activists. Part of the activities of International Women's Day.

8 March 2019

International Women's Day 2019 at the Cobra Museum

Keynote speaker Peninah Musyimi of Safe Spaces Nairobi (Kenya). This symposium will be in English.

Tickets: www.eventbrite.nl/e/tickets-international-womens-day-in-amstelveen

7 April 2019

Symposium *The Female perspective in Documentary Photography*.

Lectures, panel discussions, interactive lunch and more. Organised in collaboration with Fotodok.

20 April 2019

In conversation with Kate Mosse

Worldfamous author of the *Labyrinth* a.o., about the extraordinary refugee's story of the Hugenots

25 May 2019

24H Amstelveen: 2nd Camping Cobra!

Come look, play and sleep in the museum. Entrance adults only under the guidance of children.

26 May 2019

Programme in the context of the European elections

For the latest information, please visit the *To do* page on our website.